

BÖRZSÖNY AKCIÓCSOPORT

2. TELEKI 50 TELJESÍTMÉNYTÚRA

**DR. TELEKI PÁL GRÓF
EMLÉKÉRE**

BÖRZSÖNY, 2001. ÁPRILIS 14.

Kedves Résztevő!

Szeretettel köszöntünk a második **TELEKI 50 TELJESÍTMÉNYTÚRÁN**. Célunk kettős. Egyrészt emléket kívánunk állítani gróf Teleki Pál földrajztudós, természetbarát miniszterelnöknek, másrészt szeretnénk elkalauzolni minden indulót a Börzsöny szebbnél-szebb tájaira, hogy legközelebb is kedvet kapjanak egy kiránduláshoz, s megérezzék: felelősek vagyunk azért, hogy megőrizzük, s átörökítsük a jövő nemzedékének is a hegység csodálatos értékeiből, amit még lehet. Szeretnénk, ha a túra során az elnevezéssel ellentétben nem a „teljesítmény” kerülne előtérbe, hanem a résztvevők a tavasszal megújuló erdő szépségeit is észrevennék. A túrához sok erőt, szép időt, a tájhoz nyitott lelkületet és vidám hangulatot kívánunk:

Börzsöny Akciócsoport

2. Teleki 50 Teljesítménytúra, 2001. Április 14.

Táv: 51 km

Szintidő: 13 óra

Szintkülönbség: 2100 m

Rajt: Drégely, vasúti megálló

Cél: Zebegény, Trianon emlékhely (Kálvária)

eső esetén: vasútállomás!

Indítási idő: 7:00 – 9:10

Nevezési díj: 400 Ft

Díjazás: jelvény, oklevél a szintidőn belül teljesítőknek.

A túrán mindenki saját felelősségére indul!

Túránk útvonalleírása

Drégely vasúti megállótól a **P** jelzésen induljunk útnak, a patak, majd a vasút mentén haladva. Utóbbi kétszer is keresszük, majd a Schaffer kútnál még meggondolhatjuk, hogy tényleg végig akarunk –e menni. (Aki már itt hulla fáradt, annak legyen önkritikája...) Felkanyarodva az erdőbe, rövid kaptató után a **PL** jelzésen érkezünk Drégelyvárra, ahol a vár kapitányától megkapjuk első pecsétünket.

A **K** jelzésen tovább indulva megkergethetjük a „Törökasszonyt“, aki egy szakaszon alaposan eltüntette a jelzéseket. A Karajsó hegy oldalában érünk a Pénzásáshoz, ahol vadvédelmi kerítés és kapu fogad. Ha hiába keresgéljük a török kincset, ásónkat rakjuk el, s a **K** jelzésen (egy darabig betonúton haladva) érünk el a Csánki-kerthez. A **S** jelzésen indulunk tovább, hogy a gerincet végigjárva Bugyihó tövébe érjünk. Innen már közel a **P** jelzés, amely Királyházára vezet. Mielőtt azonban odaérnénk, egy próbát kell kiállnunk. A patakon ugyanis igen nehéz az átkelés. Vigyázzunk! Ha megúsztuk szárazon, örüljünk, ha nem, akkor se bántsuk a királyházi fiatalokat, akiktől megkapjuk második pecsétünket.

A **P** jelzésen továbbhaladva a Rakottyás patak mormogása a Régi vasút zakatolását idézi elénk. Emelkedő következik, de váratlanul kárpótol minket a Nagy-Mána csodálatos panorámája. Balra a Rózsa-völgyi őserdő, jobbra Ipolyság látható. A **P** és a **Z** jelzés kereszteződésénél bármit megtudhatunk a Börzsöny titkairól egy szakállas fiatalembertől, akitől egyben megkapjuk harmadik pecsétünket.

Innen már csak egy ugrás a Csóványos, melynek kilátójában a Csúcskönyv lapjai szeretettel várják a bejegyzéseket. A kilátás pedig önmagáért beszél. Két jelzésen, a **P**-on és a **K**-en érünk át Nagy-Hideg-hegyre, ahol a turistaházban Juci néni finom főztjeit is megkóstolhatjuk. A **K** jelzésen továbbhaladva a Hálás-bérc meghálálja otlétünket, majd Barna Ferenc emléktábláját elhagyva érünk Kisinócra, ahol kérjük el bátran negyedik pecsétünket.

Kóspallag főutcáján a második buszmegállónál térjünk rá a **P** jelzésre, hogy a Pusztatoronynál található horgásztavat és a mérges horgászokat elhagyva, a műutat keresztezve megérkezzünk Törökmezőre. Itt egy magyarul kiválóan beszélő török asszonytól megkapjuk ötödik pecsétünket.

A **K** jelzésen szaporázzuk lépteinket, hogy a Világos-tért még világosban elhagyva idejében odaérjünk a Hegyes-tetőre. Itt Julianus barát vár minket, hogy megajándékozzon hatodik pecsétünkkel.

Julianus innen visszafordít minket a Világos-térre, amelynek végén a **S** jelzésen haladjunk tovább a Remetekereszt-bércen. Útközben két pihenőhelyen is fújhatunk egyet, majd a falu szélére érve – amennyiben nem esik az eső - a **S**/-ön kanyarodjunk fel a Kálváriadombra, ahol túránk véget ér. Ha esne, a **S** jelzésen érkezhetünk le az erre az esetre kijelölt célra, a vasútállomásra.

Túránk útvonala

Drégely v.m. – Schaffer-kút – Drégelyvár (1. ellenőrzőpont) – Kővágó-hegy – Törökasszony útja – Pénzásás – Csánki-kert – Csurgó-fejezet – Oszlopó-fő – Bugyihó – Királyháza (2.ellenőrzőpont) – Tüzköves-forrás – Nagy-Mána-bérc – Nagy-Mána – Sasfészek-bérc – Magosfa alatt (3.ellenőrzőpont) – Csóványos – Szabó-kövek – Szent István kereszt (Rakodó) – Nagy-Hideg-hegy – Hálás-bérc – Barna Ferenc-emléktábla – Kisinóc (4. ellenőrzőpont) – Kóspallag – Pusztatorony, horgásztó – Békás-rét – Törökmező (5. ellenőrzőpont) – Csernák-kút – Világos-tér – Hegyes-tető (6. ellenőrzőpont) – Világos-tér – Remetekereszt-bérc – Trianon emlékhely (Kálvária-domb), eső esetén: Zebegény vasútállomás (cél).

Ellenőrzőpontok nyitvatartása

4,1km Drégelyvár:	7:20 – 10:30
16,1km Királyháza:	9:00 – 13:45
21,5km Magosfa alatt:	10:00 – 15:20
31,6km Kisinóc:	10:45 – 18:30
41,3km Törökmező:	11:45 – 20:30
47,7km Hegyes-tető:	12:30 – 21:50

Az ellenőrzőpontokon addig maradnak a pecsételők, amíg meg nem érkeznek a seprűk!!!

Vasúti menetrend kivonat

Zebegény	14:01	15:02	16:01	17:06	17:31	18:01	19:11	20:01	21:06	22:06	22:31
Vác	14:28	15:29	16:28	17:33	17:58	18:28	19:38	20:28	21:33	22:33	22:58
Bpest Ny.	15:18	16:22	17:18	18:23	18:48	19:18	20:28	21:18	22:23	23:26	23:54

„Erős egyéniség és öntudatos, magyar tudós volt.”

Hogyan halt meg gróf Teleki Pál?

Mint azt tavalyi túrakiadványunkban ígértük, idén Teleki Pál tragikus halálának hatvanadik évfordulóján annak vitatott körülményeivel foglalkozunk. A tényállás: 1940. Április 3-án Teleki Pál miniszterelnököt holtan találták hivatali dolgozószobájában. A hivatalos történetírás szerint öngyilkosság történt. Sokan azonban kételkednek abban, hogy a mélyen vallásos tudós ember önkézevel vetett véget életének. Bármifajta találgatás helyett álljon itt néhány vallomás a Teleki-dossziéból.

Sági Erzsébet keresztes nővér 1941-ben Budapesten a Hidegkúti úton dolgozott a gyermekotthonban: Reggel igazgatóm, dr. Knoll Andor hivatott. Mikor beléptem, láttam, hogy igen levert és szomorú. Azt mondja: Tudja mi történt az éjjel? Teleki Pál meghalt. Elmondom a történetet. Hívatott engem az inasa, tudta, hogy orvos vagyok. És Teleki Pál szobájába hívott, és látom Teleki Pált meghalva. Kezében a pisztolya. Azt mondja az inas: Öngyilkos lett, vagy pedig mi történt vele? Azt mondom, hát nem lehetett öngyilkos, mert aki öngyilkos annak, bármi szerszámmal történjék is, kiesik a kezéből. Azt mondja az inas: Én is így gondolom. Kérdezi az igazgató: És mi történt? Hát tetszik tudni este jött ide két magas rangú német katonatiszt. Azok Teleki Pál szobájába bementek és ott tárgyaltak. Hát vitatkoztak, hangosak is voltak. Néhányszor elmentem az ajtó előtt, de hát nem értettem semmit. Azok elmentek éjfél után, én bejöttem, ezt látom. Az igazgató úr azt mondja: Nagyon letört vagyok. Nem tudom elképzelni, hogy a miniszterelnök úr öngyilkos lett volna. Mindenesetre a hazáért adta az életét, és mint haza hőst képelem. Ennyit tudok.

Erdélyi Honor még gimnazista volt, amikor a haláleset történt, tanárnője sokat mesélt Teleki Pálról: Ez a tanárnőm az egyetemen tanítványa volt Teleki Pálnak. Nagyon sok magánbeszélgetést folytattak, ezeket a beszélgetéseket mindig úgy emlegette, hogy neki az a kötelessége, hogy ezeket tovább tudja adni nekünk, hogy akármivel találkozunk, mindig legyünk következetesek, felületes eredményekre ne támaszkodjunk, mert akkor helyesen fogunk tudni élni. Nagyon szerette, és nagyon hitt Telekiben. Annyira jól ismerte. Teleki Pál szigorúan vallásos ember volt. Nem lett volna képes bármilyen helyzetben öngyilkos lenni. Hallott nagyon sokat arról, hogy Magyarországon milyen veszélyes lenne, ha itt nekiállnánk és az ittlelvő rengeteg termálfürdő készletet ki akarnánk aknázni, vagy pedig a gáz és az olaj vagyont kiszednénk a földből. Ő is tudta, és sokan tudták, hogy a náci Németországnak nagyon nagy szüksége lett volna arra, hogy fölnyissák. Teleki Pálnak köszönhetően nem nyúltak hozzá. Ha erre akarták kényszeríteni, akkor meg volt az ok, akkor megölhették.

Kun Istvánné áttételesen ismeri Teleki Pál halálának körülményeit. Együtt dolgozott Dr. Márkus Miklóssal, aki a néhai miniszterelnök jogtanácsosa volt: Egy ilyen privát beszélgetés alkalmával ott ötünk előtt mondta el, hogy nem öngyilkos lett Teleki Pál, őt agyonlőtték. A halála előtti estén Dr. Márkus Miklóst magához hívatta. Teleki maga nyitott neki ajtót, bement, a dolgozószobájában az íróasztalához ült Teleki, ő is oda ült és elintézték, megbeszélték a dolgaikat és elbúcsúztak, Teleki maga kísérte ki és kifele menet az előszobába erős csöngetés hallatszott. Teleki odalépett, kinyitotta az ajtót és Dr. Márkus Miklós látta a két magas rangú gestapós tisztet. A németek mind a kettőjüket üdvözölték és ő eljött.

Horváth Aladár helytörténész Balatonbogláron él. Évekig dolgozott a Levéltárak Országos Központjában, majd a Pest megyei Levéltárban. Véletlen folytán ismerkedett meg Bakay Lajos professzor unokájával, aki átadta neki tanulmányozásra azt a jegyzőkönyvet, amelyet a néhai professzor Teleki Pál holttestének vizsgálatáról írt. Horváth Aladár: Bakay Lajos is leírja, hogy hogyan találta meg a holttestet, a falra fröccsent agyvelőrészek hogyan helyezkedtek el és ő ebből megállapította, hogy nem lehetett öngyilkosság, hanem egyszerűen lelőtték messziről. Ő amikor a halott-vizsgálati jegyzőkönyvet leadta, akkor egy bizonyos idő után felhívták őt, hogy változtassa meg a véleményét.

BÖRZSÖNY VÁNDORTÚRA III.

2001. október 27.

Harmadik alkalommal rendezzük meg gyalogos, nappali teljesítménytúránkat, amely az őszi Börzsöny újabb gyönyörű tájaira kalauzolja a résztvevőket. Évről-évre változó útvonalú vándortúránk célja a hegység megszerettetése és megismertetése.

Rajt: 2001. október 27., 8.00 – 10.00 óra, Diósjenő, vasúti megálló

Cél: Királyrét Nevezési díj: 400 Ft Táv: 30 km

Szintkülönbség: 1200m Szintidő: 8 óra

Díjazás: oklevél, kitűző Szolgáltatás: étel, ital, csomagszállítás

Útvonal: Diósjenő ☞ Gál-rét ☞ Somos-kaszáló ☞ Dobó-bérc ☞ Királyháza ☞ Nagy-Oros-bérc ☞ Magosfa ☞ Csóványos ☞ Foltán-kereszt ☞ Saj-kút ☞ Béla-rét ☞ Királyrét

BÖRZSÖNY AKCIÓCSOPORT

Egyesületünk 1999-ben bontott zászlót annak érdekében, hogy elősegítse a börzsönyi természetjárás körülményeinek jobbítását, a természetes állapotok fenntartásával és helyreállításával. Célunk a Börzsöny megismertetése, megszerettetése, és megóvása. Feladataink között szerepel a turistautak karbantartásán és kirándulások szervezésén túl hulladékgyűjtés; szemléletformálás; a hegység történetének, földtani múltjának, éghajlatának, növény-és állatvilágának, kultúrtörténeti emlékeinek felkutatása és bemutatása. Évente két, országos népszerűségnek örvendő teljesítménytúrát rendezünk. A Csóványoson csúcskönyvet helyeztünk el, „BÖRZSÖNY” című évszakonként megjelenő kiadványunkban népszerűsítjük a hegységet. További terveink között szerepel a jelzésrendszer felújítása, helymegjelölő és útirányjelző információs táblák kihelyezése, szemétszedő túrák szervezése, kiadványok szerkesztése, a káros emberi beavatkozások megfékezése. Várunk minden olyan aktív természetbarát turistát, aki a kirándulásokon túl tenni is kíván a hegységért.

Tel: Moys Zoltán: 27/318-492, 2600 Vác, Kandó K. u. 41.
Kenyeres Oszkár: 27/313-391 Drótposta: moya@zpok.hu
Pantali Bence: 27/383-235 Fax: 27/304-483

Név:.....

Rajtszám: _____

Rajt:

Cél:

Rajt: Drégely v.m.

1. Drégelyvár (4,1km)

2. Királyháza (16,1km)

3. Magosfa a. (21,5km)

4. Kisinóc (31,6km)

5. Törökmező (41,3km)

6. Hegyes-tető (47,7km)

Cél: Zebegény (51 km)

